

Szociális mérleg – 2015

1. Az egyesület által fenntartott oktatási-nevelési intézmények szakmai beszámolója

Játszócsoport

A játszócsoportot 2014 végén hozta létre a fenntartó vezetősége azért, mert érzékeltük az intézményekben a gyereklétszám csökkenését. Erre forrást a plusz bevételekből tudtunk elkülöníteni, a fejlesztést középtávú befektetésként kezeltük. A játszócsoport nem alakult meg különálló intézményként, egyelőre az egyesület adja a működéshez szükséges szervezeti-jogi keretet. 2016-ban kell döntést hozni arról, hogy óvodává alakul-e a csoport vagy pedig játszócsoportként folytatja-e tevékenységét. Mindkét esetben nullszaldósra kell hozni a gazdálkodását, ehhez játszócsoport esetén a jelenlegi havi 20e forint jelentős emelésére lenne szükség. Jelenleg a havi kiadások 450 ezer Ft körüliek (az alkalmazottak minimál béren vannak foglalkoztatva, amennyiben óvodává alakul, úgy közalkalmazotti besorolást kell alkalmazni, viszont ide is normatívát lehet hívni, ugyanakkor nagyon sok feltételnek kell megfelelni), a havi bevételek pedig jelenleg 200-300 ezer Ft körül vannak (max. 15 fő x 20 ezer Ft).

Itt most egy főállású és egy részállású óvónő, valamint év végétől egy részállású dajka dolgozik minimálbéren, az ide járó gyerekek 2-4 év közöttiek és jelenleg 15-en vannak. Az épületet az iskola közelében béreljük, ám a bérleti díja viszonylag magas (110 ezer Ft/hó) és csak további beruházással tehető alkalmassá óvodának. Az egyik alternatíva az, hogy a játszócsoport és az óvoda közös épületbe költöznének – ez most van folyamatban, nem látjuk most még pontosan ennek részleteit. Szükség lenne a jövőben a játszócsoportban is egy (részmunkaidős) ügyintézőre, jelenleg az összes beszerzést, adminisztratív ügyeket az óvónők és a dajka végzik, akiket az elmúlt hónapokban önkéntesen segített egy régebbi szülő.

Óvoda

A 2015-ös naptári évet 26 kisgyermek kezdte el, akikhez a tavasz folyamán csatlakozott még 2 fő - ők másik óvodából jöttek át hozzánk.

A 28 kisgyermekből 10 ment általános iskolai első osztályba, közülük 9-en a szegedi intézményünkbe, 1 pedig költözés miatt a pilisvörösvári Waldorf iskolába.

2015. május 28-tól közös megegyezéssel szerződést bontott az intézmény a délutános óvónővel, s az évet a maradó alkalmazottak segítették végigvinni. Az óvónő távozása miatt több család érezte úgy, hogy már nem tud közösségünk tagja lenni, és 2015. augusztus 31-ig még 4 kisgyermeket vittek el másik óvodába.

A 2015-2016-os nevelési évre még két kisgyermek érkezett közénk, s a délutánra felvettünk egy óvónőt.

A jelenlegi 16 fős csoportot 4 alkalmazott segíti, a csoportvezető óvónő - aki egyben ellátja az óvodavezető feladatokat is -, a délutános óvónő, egy teljes állású Waldorf gazdasszony - aki pedagógus végzettségű és az ügyvivői feladatokat is ellátja -, valamint egy 6 órás dajka.

Fontos volt megtapasztalnunk az évek során, hogy a problémák megoldására irányuló próbálkozások után minden érintettnek párbeszéd mellett lehet csak meghozni azt végső

döntést, mely az óvodai csoport "jólétét", egészségét eredményezi. Ehhez fontos tisztában lennünk képességeinkkel és határainkkal. Az év során megélt problémák ily módon történő megoldása nyugalmat hozott, és gyógyította "betegségeinket".

Általános iskola és gimnázium

A 2015-ös naptári évet 24 főállású tanárral kezdtük meg (egyikük gyesen volt), és volt még 7 részmunkaidős és egy megbízásos kolléga.

A 2016-os naptári év elejére ez csupán annyiban változott, hogy a 24 főállásúból ketten voltak kisbabával otthon, és 8 részmunkaidős kollégánk volt. A tanári létszám tehát 31 fő. Azaz mind a létszám állandósulni látszik, mind a konkrét személyek is.

A 2015/16-os tanév végén a vezetői csapat, a Wakond hároméves mandátuma lejár. A tanári munkát segítő nem pedagógus alkalmazottaknál is részben stabil a személyi helyzet, de a 2015. év végén változott a gazdasági vezető személye, az egyesületben részmunkaidőben és önkéntesen dolgozó pályázatíró csapat kivezette pályázatait és elkészítette.

Az iskolánkba járó diákok létszáma a 2014/5. tanév elején: 234 (+6 magántanuló), e tanév végén: 238 (+6 magántanuló). A 2015/6. tanév elején 224 diákkal indultunk (A 2014/5-ös tanév közben jöttek hozzánk 19-en, a 2015/2016-os tanév eddig eltelt felében 6 diák.) A diáklétszám tekintetében tehát azt érdemes látni, hogy az utóbbi 2-3 évet nézve enyhén csökken az iskola összdíák-létszáma. A tanévek során tanév közben azonban meglepően sokan jönnek át hozzánk. A jogilag egyre problémásabb magántanulói helyzeteket sikerült teljesen megszüntetnünk. 2015 nyarán sikeresen teljesítettük a gimnázium harmadik érettségijét.

Az egyre változatlanabb személyi összetételű tanári kollégium 2015-ben leginkább a belső alakulásán igyekezett dolgozni: képzések, belső szabályozók rendezése és összehangolása, a mediációs és a resztoratív gondolkodásmód tanulása, a minőségbiztosítás igen szerteágazó kérdéskörének megértetése (amely jó részt csatlakozik az állami tanárminősítés-tanfelügyelet-intézményi önértékelés kérdéséhez is), valamint a 2013 őszén felállt új vezetési struktúra, a Wakond finomítása. Komoly kérdéseket vetett fel az év során a konferenciámunka hatékonysága és szervezettsége, a munkacsoportok és mandátumok részben alacsony hatásfoka, szabályzóink nem következetes betartása és betartatása, valamint a vezetői csapat működtetése, jogköre, a belekapcsolódó nem-pedagógus vezető munkatársak helyzete. Az egyesületi elnök és a gazdasági vezető személyének hirtelen változása annak a jele, hogy a közösség eme vezetési síkjával, annak helyével és szerepével még igen sok munkánk van. Az iskolai (és az egyesületi) vezetés nehézségei közé sorolható még az is, hogy a Szülői Kollégium munkája is igen erősen akadozott, és ezzel az IK szerepe is kiüresedett.

Sok eredmény, sok munka, sok feladat, sok kihívás.

2. Projektek

Az elmúlt évek projekt- és pályázati dömpingje után a források elapadni látszottak (a régiek kifutottak, az újak még nem nyíltak meg). Ugyanakkor nyáron hirtelen egy korábban és egy újonnan beadott pályázatunk is nyert: az egyik egy TIOP, melyet az egyesület adott be az iskolai könyvtár fejlesztésére (5,5 millió Ft), a másik pedig egy TÁMOP, melyet az iskola nevében nyújtottunk be innovatív iskolák címmel (10,2 millió Ft). A TIOP lebonyolítására mindössze 3 hónapunk volt, a TÁMOP-ra pedig 5 hónapunk, így mindkettő kis idő alatt elég sok erőforrást elvitt a szervezettől, ugyanakkor rövid idő alatt sok pénzt hozott.

TIOP

És hogy mi mindent csináltunk a pályázatból?

- Közel 2 millió forintot költhettünk épülettel kapcsolatos beruházásokra és tervekre (pl. vízelvezetés, burkolás, gipszkartonozás, festés, elektromos hálózat felülvizsgálata, műszaki tervek).
- Több mint 2 millió forint értékben szerezhettünk be informatikai eszközöket: könyvtári számítógép könyvtári szoftverrel, 2 internet eléréssel rendelkező felhasználói munkaállomás, az egyik akadálymentesített szoftverekkel (képernyő nagyítás, ill. felolvasás), nyomtató, projektor, szünetmentes tápegység és egyéb kiegészítő kellékek.
- Vásárolhattunk irodaszereket, tonereket, egyéb kis értékű eszközöket és a posta- és telefonköltségünk egy részét is innen finanszírozhattuk.

TÁMOP

Ebből a pályázatból az alábbiakat tudtuk megvalósítani:

- Képzések/fejlesztések – waldorfos nyári akadémia teljes finanszírozása (részvételi díj, szállás, étkezés) 20 fő pedagógus részére, 2 x 2 napos resztoratív tréning 15 fő pedagógus részére, resztoratív eljárás alkalmazása a diákoknál 4 osztályban.
- Diákok számára csoportos- és egyéni pályaválasztási tanácsadás, angol nyelvi tábor, informatika szakkör, testneveléshez szükséges eszközök, sportágválasztó délutáni foglalkozások és IT eszközök beszerzése, 9. osztály számára mezőgazdasági gyakorlat finanszírozása, kertműveléshez eszközök beszerzése (profli ágapritó).
- Iskola számára irodaszerek, taneszközök beszerzése, hozzájárulás a rezsiköltségekhez.

A fentiekén kívül nagy örömünkre az iskola két **Erasmus** és egy **Aces nemzetközi pályázatot** is elnyert ebben az évben, melyek során a diákok vállalkozásfejlesztéssel kapcsolatos ismereteket szerezhettek, megismerkedhetnek a vitaverseny technikájával, valamint szociális készségeiket is fejleszthetik hátrányos helyzetű csoportokkal kapcsolatban. Mindezeket nemzetközi környezetben, több ország részvételével, utazásokkal egybekötve tehetik meg – köszönet ezért az iskola ezzel foglalkozó lelkes és innovatív pedagógusainak!

Mindezekén túl az iskolában több kisebb pályázat is beadásra került, amelyek közül a **Határtalanul** elnevezésű nyertes lett. Ez májusban a 7. osztály erdélyi kirándulásához járult

hozzá nagy mértékben (670 ezer Ft-tal). Az 5 napos kirándulás szállás, étkezés és utazás költségeinek kb. 2/3-ára volt elég. A 2015/2016-os tanévre a tanári kollégium nem jelezte, hogy szeretne pályázatot benyújtani, így ebben a tanévben, ha a gyermekek Erdélybe szeretnének utazni, azt a szülőknek kell finanszíroznia.

3. Magunkról – számokban röviden

Gyereklétszám

Óvodai gyereklétszám év elején: 28 fő, év végén: 16 fő – éves átlagban 24 fő
Iskolai gyereklétszám év elején: 234 fő, év végén: 224 fő – éves átlagban 231 fő
Játszóházas gyermekek létszáma év elején: 0 fő (akkor indult, nem önálló intézmény),
év végén: 15 fő – éves átlagban 11 fő

Munkatársi létszám

Fenntartott intézmények összes alkalmazotti létszáma: 46 fő (részmunkaidős státuszokat is beleértve, nem főállásra vetített létszám).

Ebből 35 fő pedagógus: 2 fő óvónő az óvodában, 2 részállású óvónő – az egyik ősztől főállású – a játszócsoportban (szervezetileg az egyesületnél) és 31 pedagógus az iskolában.
11 fő pedagógusok munkáját segítő munkatárs: óvodában 2 dajka – egyikük részállásban ügyvivő; játszócsoportban 1 részállású dajka az év végétől;
iskolában 1 iskolatitkár, 1 bérszámfejtő-gazdasági munkatárs, 1 takarító-konyhai kisegítő, 1 konyhai kisegítő-portás, 1 részállású takarító, 1 részállású gondnok;
fenntartó egyesületnél: 1 részállású elnök és 1 gazdaságvezető.

Költségvetés sarokszámai

Összes bevétel: 183,6 millió Ft

Normatívából: 114,8 millió Ft (63%)

Szülői hozzájárulások: 51,5 millió Ft (játszócsoporthoz díjakkal együtt – 28%, havi átlagban 4,3 millió Ft)

Pályázatok és egyéb adományok: 12,4 millió Ft (6,8%)

(+ az iskolánál 10,2 millió Ft a TÁMOP-ból, 670 ezer Ft a Határtalanul pályázatból és a 2 db Erasmus és 1 db Aces pályázatból is 58.450 EUR/2 év/összes partner)

és ezen kívül még egyéb bevételek (2,2 % - értékesítés, pénzügyi műveletek bevételei, nyitó pénzkészlet)

A szülői vállalások összességében fegyelmezettebben folynak be mint korábban, ugyanakkor annyira feszített a költségvetésünk, és annyira borotvaélen táncol, hogy havonta 10-20%-al kevesebb hozzájárulás beérkezése képes megrendíteni a likviditásunkat. Ez történt 2015 júliusában is, amikor fele annyi hozzájárulás folyt be, és nem tudtuk befizetni a NAV-hoz a járulék teljes összegét. Viszont évvégére a feszített tempó mellett sem állt fent tartozásunk a NAV felé és sikerült 1 Millió Ft értékben fejlesztési céllalapot létrehozunk.

Összes kiadás: 179,4 millió Ft

Intézményeknek továbbutalt támogatások: 152,3 millió Ft

Bérjellegű kiadások: 8,8 millió Ft (egyesületi elnök, gazdaságvezető, 2 játszócsoportos óvónő és 1 részállású dajka)

Dologi kiadások: 13,6 millió (bérleti díjak, rezszi, működés, egyéb szolgáltatások)

és ezen kívül értékcsökkenés is;

tárgyévi eredmény 4,2 millió Ft (ebből 1 millió Ft-os fejlesztési alap létrehozása)

Az iskola épület évi 4 millió Ft-os bérleti díja fejében az alábbi, általunk végzett értéknövelő beruházásokat fogadta el az épület kezelője: vízvezetés, épületvillamossági munkák, pincében gipszkartonozás, burkolás – mivel a 2014-es évről is maradt áthozatunk (mosdófelújítás és tetőszigetelés), így a 2016-os évre is át tudunk vinni a már elvégzett felújításokból 500 ezer Ft-ot.

A vagyonunk 2014. évhez képest 4.905 ezer Ft-tal növekedett, amely az iskola épületén elvégzett értéknövelő beruházásoknak köszönhető.

A 2015-ös évünket pénzügyileg pozitív egyenleggel zártuk.

Ugyanakkor: az összes intézmény tekintetében a bérek és járulékok aránya a költségvetés 80%-a, így dologi kiadásokra 20% marad, fejlesztésre eddig csak pályázatokból jutott. Már pedig ha nem tudunk fejlesztésre fordítani, akkor nem tudunk fejlődni sem, csak túlélni, vagy még azt is nehezen (bővebben erről a következő pontban).

4. Rövid áttekintő kép a szervezeti működésünkről

Külső ellenőrzések

A 2015-ös évben az alábbi külső ellenőrzéseken feleltünk meg sikeresen:

- Magyar Államkincstár (**MÁK**),
- **Kormányhivatal**,
- két **pályázati** ellenőrzés.

A fentiekén kívül novemberben sor került az **UTAM minőség gondozási eljárás** alapján peer értékelés keretében egy ún. **köztes auditra**, melynek fókuszában a visszatekintés volt (2013 őszén volt egy diagnózis audit, 2015-ben egy köztes és 2016 őszén egy újabb audit várható).

Az alábbiakat ennek az audit jelentésnek az összegzéséből emeltük ki.

A visszatekintés során az is érzékelhető volt, hogy a diagnózis értékelés óta eltelt időben rengeteg feladatot végeztek el az intézmény különböző munkacsoportjai, ennek ellenére nagy az elégedetlenség. Fáradtságot és identitásválságot tapasztaltunk, s szinte valamennyi meghallgatott munkacsoportban feszültségek, személyes ellentétek voltak érzékelhetőek. Az elért eredményeknek nem tudtak örülni, olyan volt, mintha nem is látnák az eredményeket, s némelyik mintha kárba is vészett volna. A beszélgetések során néhány konfliktus is feltárult előttünk, továbbá azt érzékeljük, hogy az egymás iránti tisztelet néhol mintha hiányozna... A felismerések között nagy hangsúllyal jelent meg a közös alapok tudatosításának fontossága (vezérképpel s az alapokkal való munka), a bizalom megerősítésének a szükségessége, valamint az, hogy az intézmény pedagógiai tevékenységén is sokat tudna lendíteni egy tudatosabb szervezeti működés. A tanári karban meg is fogalmazódott, hogy az „Utak a minőséghez eljárás tudna segíteni, ha használnánk”.

Belső szervezeti működésünk

A fenti leírás már elvezet bennünket a belső szervezeti működés kérdésköréhez.

Szeptemberben váratlanul a gazdaságvezetőnk mondott le, majd pedig decemberben először a fenntartó egyesület elnöke, később pedig teljes vezetősége és felügyelő bizottsága

is. Ennek oka az volt, hogy érzékeltük mindazokat a válságtüneteket, amik nehezítik a munkát, láttuk azokat a kihívásokat, jogszabályi követelményeket, melyeknek az intézményeknek hamarosan meg kell felelniük (pl. tanfelügyelet, intézményi értékelés), ugyanakkor nem érzékeltük az ezekre való felkészüléshez szükséges tudatosságot, kompetenciát, együttműködési szándékot, tényleges felhatalmazást és bizalmat. Ebben a helyzetben nem éreztük felelős magatartásnak a felelősség további hordozását. Ez a szervezeti instabilitás az azóta elkezdődött költségvetés tervezésnél is láthatóvá vált, a 2016-os költségvetésből jelenleg több mint 10 millió Ft hiányzik. A pénzügyi instabilitás közvetlen okai az alábbiak:

- külső pályázati források csökkenése,
- intézményekbe járó gyerekek létszámának csökkenése (ez a normatíva összegében és a szülői hozzájárulásokban is megmutatkozik),
- pedagógus bérek kötelező emelése (amit az állami normatíva nem követ le – a normatíva nem fedezi a béreket- és járulékokat),
- egyszeri nagyobb tételek beérkezése (pl. gázzsámla),
- szülői hozzájárulások nem egyenletes beérkezése.

A költségvetés egy olyan érzékeny szerkezet, mely rögvest reagál minden egyensúlytalanságra, így az ott jelentkező problémák sokszor mélyebben fekvő szervezeti okok tüneteiként jelentkeznek. Egyéb tünetek is látszanak, melyek működésünk zavaraira utalnak:

- az UTAM minőségdonozó eljárás nem használjuk (öt év alatt 1 tanár és 3 szülő végezte el a 12 napos képzést, minőségdonozó csoportban 2 tanár van)
- iskolai szmsz átdolgozása megakadt, és a már elfogadott szabályzóinkat sem tartjuk be
- a panaszos ügyek elakadnak
- a mediációs munkacsoport megszűnt (többi munkacsoport és mandátum sem igazán működik)
- IK (Iskolatanács) ebben a tanévben még nem ült össze
- nincs közöskonferencia-vezető az iskolában
- iskolavezetés mandátuma ebben a tanévben lejár
- a gazdaságvezető szeptemberben váratlanul lemondott
- decemberben szintén váratlanul lemondott a fenntartó 5 fős vezetősége és a felügyelő bizottság
- jelenleg nincs működő szülői szerv az iskolában
- a Waldorf Heteken csak lézengenek az érdeklődők
- csökkenő gyereklétszám
- jelenleg nincsenek pályázati források, sem pedig ehhez mandátumfelelősök
- tisztázott felelősség- és feladatkörök, felhatalmazás, párbeszéd és együttműködés, ill. bizalom hiánya

A következő vezetőségnek (mind a fenntartó, mind pedig az intézmények részéről) a 2016-os szakmai terv összeállításakor és végrehajtásakor a fenti nehézségekkel kell szembenéznie. Mindezt úgy, hogy közben el kell készülnie az intézményi önértékelésnek mindkét fenntartott intézmény vonatkozásában, idei költségvetésünket mihamarabb nullszaldóssá kell tenni (és közben fejlesztés központúvá), a gyereklétszám növelésére pedig stratégiát kell kialakítani.

Szociális mérleg 1. számú melléklete:

Az Egyesület (intézmények nélkül) 2015. évi költségvetésének teljesítési adatai a terv adatokhoz viszonyítva

Eredménysor/Mérleg sor	Jogcím	Összeg-terv	Tény adatok 2015.12.31.	%-os teljesítés	Eltérés oka
Egyéb bevételek/Támogatások	Központi költségvetésből érkező támogatás- normatíva	104 963	106 678	1,63%	Pedagógus munkát közvetlenül segítő pedagógus végzettségű alkalmazottak után többlet normatíva lehívására váltunk jogosulttá
Egyéb bevételek/Támogatások	Központi költségvetésből érkező támogatás-Étkezési normatíva	6 483	7 237	11,63%	Az iskolában javult az étkezést igénybe vevő gyermekek adagszáma, így többlet normatíva lehívására váltunk jogosulttá.
Egyéb bevételek/Támogatások	Központi költségvetésből érkező normatíva-Tankönyv támogatás	876	876	0,00%	
Egyéb bevételek/Támogatások	Összes normatíva	112 322	114 791,00	2,20%	
Egyéb bevételek/Támogatások	Központi költségvetésből érkező támogatás-OEP finanszírozás	0,00	0,00	0,00%	
Egyéb bevételek/Támogatások	Szülői támogatások összege	45 909	50 589	10,19%	Az óvodába járó szülők magasabb szülői hozzájárulást vállaltak.A fizetési morál is javult illetve fizettek ki nagy tartozásokat is az ügyvédi felszólításoknak köszönhetően.
Egyéb bevételek/támogatások	Pályázati bevétel	2 165	5 558	156,72%	TIOP pályázatot megnyertük
Egyéb bevételek/támogatások	Egyéb támogatási jellegű bevételek	4 120	7 772	188,64%	Adományok összege megnőtt 2015. évben és sikerült fejlesztési tartalékot képezni 1.000 ezer Ft összegben
Egyéb bevétel	Gyermekfelügyeleti díj	2 000	881	-55,95%	
	Bérelti díj bevétel (NGSZ)		4 056		
Összes eredmény jellegű bevétel		166 516	183 647	10,29%	
Pénzeszközök (nyitó pénzkészlet)	Nyitó pénzkészlet	886,00	1 326,00	49,66%	
Összes bevétel		167 402	184 973	10,50%	

Anyagjellegű ráfordítások	Közüzemi díjak, bérleti díjak, működési költségek, egyéb szolgáltatások, díjak, tréningek, workshopok, munkacsoportok, pályázatok	2 875	13 571	372,03%	Iskola és az óvoda bérleti díja (4.380 ezer Ft) az iskola költségvetésében került feltüntetésre, de tényleges költségviselő az egyesület, így az eredmény-kimutatásban ezen a soron kell kimutatni. TIOP pályázatnál felmerült szolgáltatási díjak 1.324 ezer Ft, 2.039 ezer Ft értékű rezsi költség, 240 ezer Ft tűz- és munkavédelem, kazánkarbantartás, ÉV felülvizsgálat (180 ezer Ft), Waldorf Háznak és Waldorf Szövetségnek fizetendő szakmai szolgáltatási díjak fenntartói része (725 ezer Ft) (eredetileg az intézmények költségvetésében került feltüntetésre)
Személyi jellegű ráfordítások	alkalmazottak bér és bérjellegű ráfordításai és járulékai (pályázatokban foglalt bérjellegű ráfordítások és pályázaton kívüli)	6 296	8 865	40,80%	Gazdaság vezető bére és járuléka október-december, Egyesületi elnök vezetői pótlék növekménye, Játszócsoporthoz dajka alkalmazása.(Tavaly 13,4 millió Ft volt a bér.)
Egyéb ráfordítások	MÁK-nak 2014. évi visszafizetendő normatíva	0	2 052	#DIV/0!	2014. évi elszámolás során visszafizetendő normatíva összege.
Egyéb ráfordítások	Intézményeknek tovább utalt támogatások (normatíva, szülői támogatások összege)	158 231	153 922	-2,72%	Az eltérés oka, hogy a voltak olyan költségek, amelyek az egyesületnek kerültek kiszámlázásra nem az intézményeknek, így az egyesület fizette ki a tételeket, de az eredeti költségvetésben az intézményeknél állítottuk be a tételeket.
Értékcsökkenési leírás	Értékcsökkenési leírás		662	#DIV/0!	
Egyéb ráfordítások	Egyéb ráfordítások		328		
Összes eredmény jellegű ráfordítás		167 402	179 400	7,17%	
	Beruházások (2015. évben aktivált)		8952		
Összes kiadás		0	188 352		
Eredmény			4 247		

